

**Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura w Białymstoku**

Białystok, dnia 23 listopada 2009 r.

**Zarząd
Gminnej Spółki Wodnej „Jedność”
w Dobrzyniewie Dużym**

LBI-410-009-20/2009
P/09/122

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Na podstawie art. 2 ust. 3 pkt 4 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r.¹, Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Białymstoku skontrolowała w Gminnej Spółce Wodnej „Jedność” w Dobrzyniewie Dużym („Spółce”) stan utrzymania w latach 2007-2009 (I półrocze) urządzeń melioracji wodnych szczegółowych.

W związku z kontrolą, której wyniki przedstawiono w protokole podpisanym 28 października 2009 r., Najwyższa Izba Kontroli, stosownie do art. 60 ustawy o NIK, przekazuje niniejsze wystąpienie pokontrolne.

Najwyższa Izba Kontroli pozytywnie ocenia wykorzystanie dotacji z budżetu państwa na konserwację urządzeń melioracyjnych i stan utrzymania tych urządzeń, mimo uchybień w wypełnianiu niektórych obowiązków statutowych i w pozyskiwaniu składek członkowskich.

Spółka na koniec 2008 r. obejmowała działalnością 3.627,6 ha terenów zmeliorowanych (w tym 1.297,3 ha drenowań) z 276,4 km szczegółowych rowów melioracyjnych, na których były 172 zastawki lub przepusto-zastawki, 529 przepustów, 2 progi, 6 studzienek i 7 syfonów, a na obszarach zdrenowanych 211 studzienek i 626 wylotów drenarskich.

1. W ocenie NIK stan utrzymania przez Spółkę urządzeń melioracji wodnych szczegółowych (u.m.sz.) był zadowalający, nieco odbiegający od dobrych praktyk zalecających coroczną konserwację gruntowną 1/3 rowów i konserwację bieżącą ich całości oraz oczyszczanie wszystkich studzienek i wylotów drenarskich, przepustów i urządzeń piętrzących. W latach 2007-2009 (I półrocze):

- konserwacją gruntowną (odmulaniem) objęto 94 km rowów (33,9 % ich długości),

¹ o Najwyższej Izbie Kontroli (Dz. U. z 2007 r. Nr 231, poz. 1701 ze zm.), zwanej dalej „ustawą o NIK”

- konserwację bieżącą (obkaszanie skarp i wykaszanie dna rowów) w latach 2007-2008 przeprowadzano na całości rowów, zaś w I półroczu 2009 roku na 65 km (23,5 % ich długości),
- wyremontowano 78 przepustów (14,7 % ich stanu) i 9 urządzeń piętrzących (5,2 % zastawek lub przepusto-zastawek),
- usuwano awarie drenarskie, oczyszczano studzienki i wyloty drenarskie,
- prowadzono nawodnienia przy użyciu 127 budowli piętrzących.

Nie sporządzano - wymaganych postanowieniami § 23 ust. 2 pkt 17 statutu Spółki - protokółów z odbiorów wykonanych prac konserwacyjnych.

Zadowolający stan urządzeń melioracyjnych wykazały oględziny przez NIK 21,5 km szczegółowych rowów melioracyjnych (7,8 % długości), z których 18,9 km było drożne, ze swobodnym przepływem wody, zaś niedrożność pozostałych wynikała z ich zatamowania budowlami bobrów (około 2,5 km) oraz braku konserwacji gruntownej (120 m). Stan techniczny poddanych oględzinom 24 z 25 przepustów, 12 z 14 budowli piętrzących i 5 z 6 studzienek drenarskich był dobry. Jeden przepust i 2 budowle piętrzące wymagały naprawy, zaś studzienka drenarska z podtopionym odpływem, usunięcia awarii na zbieraczu. Uchybienia w utrzymaniu u.m.sz. wynikały z niedoboru środków finansowych, spowodowanego:

- wysokością składki członkowskiej. Składka została ustalona w wysokości 30 zł / ha powierzchni zmeliorowanych, przy potrzebach - zgłaszanych przez Sekretarza Zarządu na Walnym Zgromadzeniu Delegatów - 32 zł/ha w 2007 roku i 40 zł/ha w 2009 roku,
 - zaległościami w opłacaniu składek, które na koniec lat 2007-2008 - przy ściągalności na poziomie 89,6 % i 92,2 % - wynosiły 17.711 zł (nieobjęte upomnieniami) i 16.595 zł, a do których wzrostu (z 9.250 zł na koniec 2006 roku) przyczyniło się niekierowanie tytułów wykonawczych po 2005 roku i niewystawianie nawet upomnień od stycznia 2007 roku do listopada 2008 roku..
2. W okresie objętym kontrolą na rachunek Spółki wpłynęło łącznie 382.576 zł, w tym: 304.416 zł składek członkowskich, 19.670 zł partycypacji innych podmiotów (Giełdy Rolno-Spożywczej i Spółdzielni Mieszkaniowej) w kosztach konserwacji urządzeń melioracyjnych, 3.947 zł za świadczone usługi, 983 zł odsetek bankowych i 53.560 zł dotacji Wojewody Podlaskiego (45.953 zł w 2007 roku i 7.607 zł w 2008 roku). Dotację wykorzystano zgodnie z przeznaczeniem, z zachowaniem obowiązujących procedur przy

pozyskiwaniu i rozliczaniu środków, finansując nimi 23,5 % ogólnej wartości prac konserwacyjnych,

Wydatki Spółki zamknęły się w latach 2007-2009 (I półrocze) kwotą 385.872 zł, z czego 293.843 zł (76,2 %) przeznaczono na prace konserwacyjne.

3. Stosownie do wymogów art. 179 ust. 1 ustawy z dnia 18 lipca 2001 r.², terminowo przekazano Staroście Białostockiemu podjęte w latach 2007-2009 uchwały Walnego Zgromadzenia Delegatów (m.in. w sprawach: wysokości składek, przyjęcia sprawozdania Zarządu Spółki z realizacji zadań gospodarczo-finansowych, udzielenia Zarządowi absolutorium, przyjęcia planów rzeczowo-finansowych). Nie przedłożono natomiast Staroście uchwał Zarządu Spółki, co było niezgodne z postanowieniami powołanego przepisu.

Wbrew wymogom art. 167 ust. 3 Prawa wodnego i statutu, do katastru wodnego nie zgłoszono zmian w składzie Zarządu Spółki.

Przedstawiając powyższą ocenę i uwagi, Najwyższa Izba Kontroli wnosi o:

1. Dokumentowanie w formie protokołów odbiorów wykonanych prac konserwacyjnych, tj. z zachowaniem wymogów § 23 ust. 2 pkt 17 statutu Spółki.
2. Przedkładanie Staroście wszystkich uchwał podejmowanych przez organy Spółki, stosownie do wymogów art. 179 ust. 1 Prawa wodnego.
3. Przestrzeganie wymaganego art. 167 ust. 3 Prawa wodnego obowiązku zgłaszania do katastru wodnego zmian w składzie Zarządu Spółki.

Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Białymstoku, na podstawie art. 62 ust. 1 ustawy o NIK, oczekuje przedstawienia przez Zarząd Spółki w terminie 30 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, informacji o sposobie wykorzystania uwag i wykonania wniosków, bądź o działaniach podjętych w celu realizacji wniosków lub przyczynach niepodjęcia takich działań.

Zgodnie z treścią art. 61 ust. 1 ustawy o NIK, w terminie 7 dni od dnia otrzymania niniejszego wystąpienia przysługuje Zarządowi Spółki prawo zgłoszenia na piśmie do dyrektora Delegatury NIK w Białymstoku umotywowanych zastrzeżeń w sprawie oceny, uwag i wniosków zawartych w tym wystąpieniu. W razie zgłoszenia zastrzeżeń, zgodnie z art. 62 ust. 2 ustawy o NIK, termin nadesłania informacji, o którym wyżej mowa, liczy się od dnia otrzymania ostatecznej uchwały właściwej komisji NIK.

WICEDYREKTOR DELEGATURY
Najwyższej Izby Kontroli
Barbara Chylińska

² Prawo wodne (Dz.U. z 2005 r. Nr 239, poz. 2019 ze zm.), dalej zwanej „Prawem wodnym”